

کال تعال

نجم حسین سید

ڪال تھال

نجم حسين سيد

سچيت

کھتے حق لکھیار دے راکھویں

پور پہلا: فروری 1998

پور ڈوہا: اگست 2014

ISBN: 978 - 969 - 577 - 066 - 5

سچیت کتاب گھر

11- شرف مینشن، 16- کونینز روڈ، چوک گنگارام، لہور

SUCHET KITAB GHAR

11-Sharaf Mansion, 16-Queens Road, Chauk Ganga Ram, Lahore. PAK

Ph: 92 42 36308265 E-mail: suchet2001@yahoo.com

www.puncham.com

شیرکت پریس لہور Shirkat Press, Lahore

سرناولی

- 5 بھانگڑا
- 6 جوانی پرچی بھگت سنگھ دی
- 7 لڈی
- 9 اک ٹی وی مشہوری
- 10 گاؤن (سانولڑے کر پیر)
- 11 زکھاں اپر چڑھن وی جانے
- 12 اگلا گریڈ
- 13 انگش ڈپارٹمنٹ
- 14 باغ مسیتے لاؤڈ سپیکر
- 15 نکا ویگن چڑھیاتے میں ڈر گیا
- 17 خیال (جی جی دی بلیل)
- 18 بیان
- 19 گاؤن (ڈھولن اسیں گدوں گدوں)
- 20 خیال (رج انھیاں نوں)

- 21 گاون (ککھ بال کے بنیریاں تے دھریئے)
- 23 خیال (اسیں سکیاں سمندراں دے والی)
- 24 خیال (سکدیاں پانیاں وچ نیوں نیوں)
- 25 شاہی باغ
- 26 گاون (مھاڑے مٹر سمندر سُن وو)
- 27 خیال (ایہولتھ سمندر رشنا)
- 28 کونفی ڈنشل رپورٹ
- 30 بارھیں ورھیں امریکیوں پر تے
- 32 ڈریور ہوٹل
- 33 باراں مانہہ - چیترا
- 34 ایہہ
- 39 چوہڑیٹھیاں دا گاون
- 41 کہانی والی چوہی دی وار
- 71 انت آد
- 73 چیترا 92ء
- 75 رلی مولا

بھانگڑا

کال تھال نیں توے دے تارے
بھکھ شریںی رجیاں دی
گھوہ بھریا چرو کا انھا
لج نلجیاں دی
بوکے نال گھروکے اساں پچھانے نیں
کوٹھی دانے جیہناں دے کملے سیانے نیں
انھیاں وچوں ویکھو کیہڑے کانے نیں

شرینی: شیرینی، تبرک، نیاز، بھنڈارا۔

○

ہُن تے آگئے آں
لانجھے کیکن ریپے
یاری تیری ساڈی کوئی نہیں
(اینویں تینوں جھوٹھ پئے کہیئے)
تیرا ساڈا جٹ ویر دائے
ایہا راہ ملن دائے توڑے
سانوں خبرے اہے سار نہیں
کوئی جت پوری جت نہیں
ہار کوئی پوری ہار نہیں
ہُن تے آگئے آں
جیوں مرنوں مرنوں کوئی باہر نہیں

(جوابی پرچی بھگت سنگھ دی سکھالے جماتی دے ناں)

لڈی

(نویں کرے پرانی بولی)

تیری کیتی جوڑ کے جو گئے

تینوں تروڑ گئے جوڑنہارے

تیری کیتی دھونس نقارے تیری ہار سنگھارے

اک بھیت کروڑاں اوہلے

کوئی ہور نہ چبارے وچ بولے

نی اینویں تینوں بھرم پیا

توں جوڑیں تے گن اوازا

توں جوڑیں تے صور گکارے

جوں تیرے داسہم نیں شاہیاں کھیکھن سبھ چترائیاں

پرانی بولی اے: کوئی ہور نہ چبارے وچ بولے، نی اینویں تینوں بھرم پیا۔ فقیراں لیہوں اکائی

(وحدت) دارنگ چاڑھیا۔ دھونسا: وڈا ڈھول جیہڑا لشکراں نال وجدا ہا۔ بھرم: بھلیکھا، ونہم۔

گن: ”ہو جا“ اوہ بول جس نال رب نے جگ ساجیا۔ ”ہو جا“ (گن) آ کھیاتے ہو گیا

(فیکون)۔ صور: اوہ بگل جیہڑا حشر دیہاڑے مویاں نوں اٹھاون لئی وجایا جا سی۔

کھیکھن: ولاون لئی اپنے ڈھب تے لیاون لئی ورتے پینترے، فریب، بچ۔

اک بھیت کروڑاں اوہے
تیری اک سینتر لہنوں کھولے
فی اینویں تینوں بھرم پیا

اک ٹی وی مشہوری

کوئی ہووے وتھ وچالا

کھنڈ مکڑی اُنیندی جالا

لاراں لمکدیاں

کہ شیرے دیاں تاراں

شیرا تار کرنٹ بہشتی

چلک سڑک تے کاراں

دُور ہلارے

کھنڈ مکڑی ڈھڈ غاراں

اندر فیکٹریاں

چتھ ملیدہ لاراں

سجرا سٹاک آ گیا

مشہوری: اشتہار- کرنٹ: بجلی دا جھٹکا، بجلی دی لہر- چلک: چمک- سٹاک: وٹمن والا مال-

گاؤن

سا نوڑے کر پیر
پیچھلے ورتے پھول پھول کے کرن کہانی اگلی
اج بول نیں
کل خشبو ہو جاسن
سا نوڑے کر پیر
سدا سمندر چھل نیں
سدا لکھیندی اتھاہ لکھت دے
حرف ہنیرے
اکھیں لنگھدے لوء ہو جاسن

کر پیر: ہتھ پیر (گر: ہتھ)

رُکھاں اِپر چڑھن وی جانے
رُڈھیں ورن وی جانے
چوہیں پیریں سرپٹ بھجدا
دوہیں کھڑا سیانے
مُرشد کامل گُنی گھیرا
گالھر بھیت پچھانے

گھیرا: اتھاہ

اگلا گریڈ

کالیاں وچ کدیں سن دھولے
دھولیاں وچ ہن کالے
رہ گئے بہرتے گئے منے
کچھ لائنھے کچھ وچالے
ستی ڈبی وچ نیں سمجھو
مہنئے سیکٹ سمھالے

انگلش ڈپارٹمنٹ

شہروں باہر پوائے لنڈے
اندر شہر دے آوندے گئے
اوہو مال اتباری پیکٹ
چڑھے سیال منگاوندے گئے
وین کے پینٹاں ایلپٹ بیکٹ
(وچ وچ بے ملومیاں گھسیاں رتہ گُو ڈھلیاں رتہ گُو پھسیاں)
فٹ کر کے پاوندے گئے
شیشیاں اندر گڑیاں منڈے
بڈھے ہو ہو جانڈے گئے

کنڈا: لہور واسینڈ پینڈ کپڑیاں دا وڈا بزار- وین کے: چُن کے- ایلپٹ بیکٹ: دو مشہور انگریزی لکھیار-

باغ مسیتے لاؤڈ سپیکر

سُدیائے بوٹیاں نوں
نہیں اُچی واج سکھاوندی
پہاڑ دے گُچھڑ لگے پتھر
اُچی واجوں سُدیائے کر کر
چھیکڑ ریتا تھی ویندے نیں
ایسے کر کے سُدیائے
واج تھلاں وِچ جتنی مرضی اُچی کر لئو
پر ت کدے نہیں آوندی
خورے سیانے ایسے پاروں
سج جمیاں نوں کن سن وِچ ای بانگ سُنا دیندے نیں

چھیکڑ: اخیر۔

نکا وگین چڑھیا تے میں ڈر گیا

دو نہہ گٹھاں دی لک پُرانے کھدر دی
سجر روڈ کرائے سرتے گھنکیاں
آپنے نالوں لمی ڈنگوری بابے دی
نکا وگین چڑھیا تے میں ڈر گیا
پہلوں چڑھیا آپ ڈنگوری سانجھ کے
وت سمھال چڑھایوس انھے بابے نوں
وگین چل پئی تے ایس کھلو جانائے
”اکھاں والیو اکھاں بڑی نیامت نیس
ہے کوئی نبی دا پیارا صدقہ جان دا“
وگین چل پئی اوہ کوئی نہ بولیا
کنڈکڑ پیسے منگے ایس کھلو جانائے
”انھا پیو جے ماں بیمار جے ہسپتال
ہے کوئی نبی دا پیارا صدقہ جان دا“
کنڈکڑ پیسے منگے اوس پھڑا دتے

لکدی سانجھ کے سکھنا پلہ گنج لیا
میں روڈا سر ٹھنگوریا رتہ کو ٹھہر کے
نہ اوہ اگوں ہسیا نہ گند بولیا
من لیا بی توں جتیا میں ہر گیا

خیال

جی جی وی بلیلی نویلی
کیہ گاؤن کیہ سد الاون
سیت رمز کیہ گنگن ڈسکن
ایہا نویکل ہر وچ ہر ہے نیارا
نت شکل وٹاون ہارا
سج سبھا جیویں کدیں کدائیں
تدھ میں تے میں تدھ نہیں؟
ایہو جیو جنتر دی سانجھ اُن دسی
ساہ ڈوری خلقت دی
لشک وچھوڑا میلہ
جیویں جنگل پہاڑ سمندراں اُپر
سدا بدلدی رت نہیں؟
مویاں منتر پروہت جنیو
ایہا کفاراں ہتھ سرداراں پاڑ چکاون بُت نہیں؟

بیان

کیہ کردے
نہ جن کراوندے جھوٹھا
سو سو خانے بھر بھر فارم
رنگ نہ لو اوندے گوٹھا
راتیں اُنگلاں پٹ من سلوا
اوہنوں دینیں نہ پھڑاوندے ٹھوٹھا
کیہ کردے

گُوٹھا: اگُوٹھا۔

گاون

آ ڈھولن آسین گدوں گدوں
رل پلشیئے ڈھدلیں
آ ڈھولن آسین مہیاں مہیاں
وڑ وڑ لئیئے چھپڑیں
آ نھائیے رل کھارا کھارا
ہتھ گار لوایئے مہندی
گھر ساڈا رُوڑی رُوڑی
وڑ سون گواچے تُوڑی

گدوں: کھوتا-

خیال

رَج اُنھیوں نوں
دیدار کراؤ بھکھ دا
دُکھ دا دیو اُتار کوئی
سکھ ننگیاں نوں

گاؤں

ککھ بال کے بنیریاں تے دھریئے جی ککھ بال کے
خبرے نظر کرن

نت نہاریاں واٹاں جیہناں نوں ہونیاں اوپریاں
جیہڑے آگئے کال دے گھیرے سکھالیاں دی جوہ بھال دے
گھول اکھربھلا ونہارے

جیہناں نوں پوائے ویریاں
واء جاچ کے کنالیاں چ بھریئے جی ککھ بال کے
اکھیں پگھر پون پتھراںیاں

ڈاڈھیاں دے کھوپے چاڑھ کے
جیہناں کھارے کھال وگائے

ہنیریاں نوں ورئیے
متاں آپنا آپ ملائے
دم دے وساہ جتنی

سُنج وچ سینتر کریئے جی
ککھ بال کے

نہاریاں: تکیاں، اڈکیاں - ورئے: ویاہیے - سُنج: اُجاڑ -

خیال

اسیں سکیاں سمندراں دے والی
اٹھے پہر چوکنے رپے
چنچ چڑی نوں بھرن نہ دیئے

خیال

سکدیاں پانیاں وچ نیوں نیوں
تینڈے وڈے نقش سنجاتے
کدیں وِس پور رات براتے

شاہی باغ

چھاں کر دے سرو نیں ڈردے
سنگھڑ سیکھائے ادب حضوری
کوئی گل ودھ نہیں کر دے

گاؤن

مھاڑے مٲر سمندر سُن وو
گئے لال کمائیاں کرنے
رہے ڈاڈھیاں نا پانی بھرنے
دیگاں کھڑکنیاں
اکھیں سٲتیاں اڈیاں اڈیاں
سرکاں دھڑکنیاں
گل گانی بگانی گُن وو
مھاڑے بول سوائیں نا پانی
پیر دو پیر کہانی
جھورے ازلاں نے
کالے وٹیاں پانی لنگھنا
چند گواہی منگنا
مھاڑا عذر نہیں
ہُن کچڑا سچرا چُن وو

سواں: پونھو ہار دے دریا داناں۔

خیال

ایہو لتھ سمندر رَسنا
اڈ واء کلاوے و سنا
مڑ دھس بھونیں کھڑ ہسنا
اینویں کہندے نیں
پانی
جیہڑا لنگھیا اکھیاں تھانیں
مڑ کے نہیں آوندا

رَسنا: رَسن والا-

کوئی ڈنشل رپورٹ

کدیں ہانی سی

ہن افسراے

گھور کے آہندائے:

”تیری میز تے فائل نہیں ہوندی

پیپر ویٹ کیلنڈر ڈائری پین سٹینڈ نہیں ہوندے

کم توں کیہ کرناے“

تینوں یاد اے پہلے دن جد دونویں دفتر آئے ساں

میز تے بجیا مسٹر خانہ ویکھ کے کرنا ہسے ساں

جاندا انگریزی وچ آہندائے

”پانی پل تھلیوں

کرنا لنگھ چکياے

تینوں پتہ ای نہیں

کم توں کیہ کرناے“

بارھیں ورھیں امریکیوں پر تے سُوجھوان دا پنڈ پھیرا
(تال ہیر وارث)

کیہ دے سئے
جدوں دے تئیں گئے او
کم کارتے دُگئے چوگئے نیں
لہور کیہ اے جو ساڈے کول کوئی نہیں
بھاء جی
آہندے ہوندے سوتئیں انقلاب آونائے
پٹھلی اُتائہہ ہو جاوئی اے
ساڈے بھاء دی ہوگئی جے کیہ دے سئے
دوئے بھیناں نیں سونکناں
آہمو ساہمنے چونک چہ ہندیاں نیں
توبہ جیبھ سڑ جائے
متے کوئی بزرگناں تارکاں ہون
دیشہہ رات ساڈے اندر رہندیاں نیں

ہتھ دھر کنیں پیاں کہندیاں نیں
”پاپیا“

وڈھ ہتھ ہتھیار گناہی آپنا
کورا لٹھا ہو جا

نِکل دین دے ناں تے جان دے دے
پھٹے چاڑھ دے جیہڑا وی گسکدا اے
جیہڑا نکلیاے واڑ دے
روڑھ دے گند سارا“

اوہلے سد نالے

اکھاں ہور دیاں ہور کر دسدیاں نیں
ماں نوں ماں نہیں

بھین نوں بھین نہیں ایہناں نے رہن دتا
جھات انھیاں تاکیاں ہسدیاں نیں
آپاں گسکدے نہیں

باہیں ٹنڈیاں مرچ لپیڑ ڈنڈے سانوں چاڑھ اُتوں پیچ کسدیاں نیں
ڈھیر سٹھناں عرش توں فرش تائیں
توبہ جیبھ سڑ جائے
ہووے بھیت کوئی

گل کرن دا امر وی ہے کہ نہیں

بھاء جی
 واپس خیر نال جاؤ
 تہانوں نال اینویں گنہ گار کریئے
 آہندے ہوندے سوئسین ”انقلاب آونائے
 اندر باہر سبھ اک ہو جاونا اے“
 سوئیو ہو گیا جے
 آہندے ہوندے سوئسین
 ”ساڈا کم کیہ اے
 انقلاب دے خاب دینا“
 چنگے رہے او اپنا آپ لے گئے
 نالے خاب لے گئے
 باراں ورھے ہو گئے آپاں جا گئے آں
 متے اکھ لگے کیہ دا کیہ ہو جائے

ڈریور ہوٹل

چاء کوں ذرا کڑکائی آ
ساڈا پنڈھ لمیرائے
بھار کسے دا لدیا کسے نے لاہ لینائے
راتیں آنے ٹڈ کے آپاں پھاہ لینائے
جھوٹھا ای ہس وکھائی آ
اگانہ بہوں انھیرائے
راتاں سڑک گھسائیاں دینہہ کیتا کالا
راہ وچ جھاؤلا پے جاوے
کائی صورت والا
ایتنی صدق صفائی آ
باقی سکھنا پھیرائے
اساں ایہا گھڑی کمائی آ
انھے ہتھ بٹیرائے

باراں ماہہ - چیترا

اکھ بھلیئے

نہ پھل پھل سنجاتی

پھل پھل جیویں چڑی اڈاری

عام جیہی گل جاتی

اکھ بھلیئے

آہریں بھلیوں

درشن کان نہ دھاتی

رات پئی

ہن سنگھ رنگاں دے پڑے

بھلیئے

نہ روویں نہ ہسیں

چڑیاں دے ساہ ورگی

جدوں آئے واشنا دہیں

ایہہ

(تال- ہیر وارث)

آپ پُچھے تے تاں

آپ پُچھدا نہیں

لنگر کیڑیاں کولوں ڈھواندا اے

اُتے لانگری لاوندائے کرلیاں نوں

لوکاں جوگے مکھانے ای بچنے نہیں

جیہڑے کرن والے سوئی پھرن والے

کدیں گھر ویکھو

کسے ڈپٹی دا کیہ و جیر دا کیہ

اک واریں آپ پُچھیا ہئی

گور منئیے مولہی تدوں ناہے

پرائیویٹ مجاؤر ای آہے سیئیں

موٹیاں وچ اٹھن بہن ہانیں

مفت ججاں تھیں قتل چھڈا آونے

گوہلک گھت کے چٹیاں گوگڑاں تے ہتھ پھیر چھڈنے

بڑاناں آہیا

وکیھو پچھدائے کیویں

کوئی آہیا سرگودھیا پگ آلا

چرکارات آئے

وڈے بیٹیں نوں کیہ آہندائے

”ویہہ ہجار ای میاں جی کول مینڈے

وچوں پنج میں شیرنی ونڈنی آ

لوء لگدیاں سارا ای

مینوں بسترادے“

اوس ویلے دا ویہہ ہجار سمجھیں

اج دے ویہہ کروڑ رنگا

ترے ویہاں دی تے تڈوں آہی پئی

جیہڑی اج سمجھیں ترے لکھ دی اے

منجی بستر بیٹیں وچھا دتائے

ہُن سرگودھیا پوے تے پیا نہ جائے

جدوں آئے ہُن گلاٹ ایہہ نال ہووے

”ہونہہ ہونہہ جاگ تے لے“

اوہ ڈھین لگے

ایہہ ہونہہ ہونہہ دا ٹھمنا دے چاوے
اکھے مندا نہوں؟

بنے سوں مخلوق دے نال جا کے

ہار اٹھ آیا

بھنچے جا مخلوق دے وچ ستا

ایدھر ہن ویکھو

منجی بستر اسکھنا تکیو سو

اکو اک جو بیٹیں دا جوان پتر کتلوں تھکيا آیائے

سر مونہہ ولھیٹ کے پئے رہیا اے

بندہ بیٹیں دا ویلے سر ہجیا اے

اکو ہتھ نال سر اوہنے وکھ کیتائے

میاں ڈبھ ٹوہے پیسے ویہہ وی نہیں

تیلی بالدائے

پتر دا مونہہ ویہندائے

لوہ لگدیاں سارا ای پلس آگئی

میاں برلیا ”پورا ویہہ ہجارتی کھیسے ایہدے

راتیں جانگی بھوندا سی پگ والا

مینوں اوس تے شک ہے“

اٹھ آپ اوہ ساہمنے آن ہويا

اکھے ”اوئے ویکھ مینوں مینوں اوہ تے نہیں

ویہہ ہجار جے آہ

ویہہ دا ویہہ ایہدا ایہدا ناں مینڈا“

جیویں ہوئی دسی

اُتوں گھل مخلوق گواہ ہوئی

ٹھانیدار ہا اوپرا آکھن لگا

”اندر آویں نہ میاں جی جھٹ سارا“

بول پیا

”ہتھیں مویاں میں

ہتھیں پتر دا بکرا کوہیا میں“

اوہو اک واریں ایہن چکھیائے

نقد اک واریں

مڑ نہ چکھیو سونہ ای دسیو سونہ

آہندا ہوسی بی ویکھیئے کون لڑے

کون ہتھ پھڑے

وگوالی اے قلعے بہار شاہ کول اوٹھوں آوناں میں

ساڈے نال نواب نہیں، سومربع کہ ڈوڈھ سواے

مینوں جاپیائے جیویں توں اوہناں چوں ایں

کسے ویلے بھلیکھا وی لگ جانداے

لاریوں لہہ کے بوجھے میں ہتھ پائیائے
 بوجھنا نال کوئی نہیں
 ایہدے آن کے متھا میں ٹیکیائے
 باہر نکلیاں
 اگے جتی کوئی نہیں
 چپ وٹی بیٹھائے
 اکواریں دا چھیا ڈھیر جاتوس
 آہندا ہوسی ہی ویکھیئے، ویکھدا رہو
 لین لگ کے آکھناں روٹی پھڑاں
 خیریں مہریں کوئی لین وی لگ سکدائے
 کل دا اندر نموشیا وڑی بیٹھاں
 منکن جوگا وی نہیں
 اگلے آہندے نیں کہانیاں پاوندے او

چوہڑیٹریاں دا گاون

سُونی سُونی ایہہ تے عشق کہانی
کھولو نی کھولو بُو ہے دُھروں جیہڑے وِج گئے
گھلے نیں دُھروں جیہڑے
مارو نی مارو

اندر دا باہر سواہرو باہر دا اندر
سُونی سُونی ایہہ تے عشق کہانی
جُگاں پوائے رَل مِلے تاں لاہو
میلیاں دے رل بچے بناؤ
دیو نی سنگھی ایہناں لاؤڈ سپیکراں دی
لاہو نی لاہو رَل شرماں دا چکڑ
ہونجھ وگاؤ مُڑ ٹی وی دے مُونہہ بسر
کالکھ نموشی اخباریں بہارو
سُونی سُونی ایہہ تے عشق کہانی
ٹھلو نی ٹھلو پنڈا ساڈا تے پانی

سچے وچ سچا
نویں ہووے پرانی
کھیڈے فی رنگ ساڈا ننگ سمندر

سواہرو: سدھا کرو، اکو جیہا کرو۔

کہانی والی چڑی دی وار (تال ہیر وارث)

کلی پہلی

واری: بھلا ہووے جے

آپے آکھدے او کائی وار سنا
نالے پچھدے او وار ایہہ ہوندی کیہ اے
وار اوہ جو ورتی
پر ورتی خلقت دی ہور، سائیاں ڈاڈھیاں دی ہور
کیہدی وار سنسو
سنا اوہائے تساں جیہڑا وارا کھاوے
کیوں؟ سنن سنن ای نہیں
سنن کرن وی اے
سنن جیون وی اے سنن مرن وی اے
آکھن والیاں وی اوہا آکھنا اے
رہندارہ جانائے
پٹھو پٹھ کدھرے قیہندا ویہہ جانائے

تاریخ

ہسٹری

وار سرکار والی

اصل وچ کتاب اے ضابطے دی

پڑھن پیاں دے سہراں تے کسدے نیں

پئے جھسدے نیں وچ ماڑا ماڑا تیل کچیاں پکیاں کہانیاں دا

وار اُرار ای نہیں وار پاروی اے

جیہڑی وردے او ورتنہاروی اے

کیہڑی وار سُنسو

چلو وار چھڈو، بات پاو نے آں

چڑی چڑے دی

چڑیاں وچ چڑے کدیں انج آہے

ہُن جیوں بندیاں وچ تریمتیں نیں

مڑ کوئی سوڑ پئی

وگھو وگھرے آبلنے پین لگے

چڑیاں سلھدیاں کجیاں ڈرن لکیاں

چڑے کہن لگے تسیں اندرے رہو

اساں نہڑنے آں

سو اوہ چڑیاں دے خاوند سداون لگے

آن اوہناں دی خودی بلند ہوئی

ساڈی بات وی سمجھو تہو کنی ہے
 پک چڑے سہرے گانے والی سادی چھوڑ کے تے
 نیلے رنگ دی چڑی پرنا آندی
 سادی شوہدڑی رنگ رنگاون نکلی
 اپنے کھمب لُوہ لئے
 ہانناں سنی تاں اوہناں دے کھمب جھڑ گئے
 رُکھ چڑیاں توں سنی سُنڈیاں سار سکا
 نین رُکھ توں سنی سُنڈیاں سار سکی
 خبر شہر چجی
 خبرے کیویں چجی
 تہو اُردو اخباراں تے آہن کوئی نہ
 ہٹی والے نے سُن بھاء ہور دا ہور کوئی بول دتا
 تول ہور دا ہور کوئی تول دتا
 گولی ہیٹوں سُن ملکہ کول پہتی
 ملکہ سنی تے سُن کے اٹھ نچی
 وت نچدی گئی تے نچدی گئی
 نچدیاں رات پے گئی
 وت دینہہ چڑھیا وت رات پے گئی
 ملکہ نچدی کنوں باتشاہ سنی
 سُن ہسن لگا

وت ہسدا گیا تے ہسدا گیا
 ہسدا یاں دینہہ چڑھیا
 وت رات پے گئی وت دینہہ چڑھیا
 سُنی تُساں وی ہوسی
 پرہن تے وڈکیاں نوں پچھلیاں بھل گیاں نیں
 یاد اوہا رہندائے جیہڑا وارا کھاوے
 رہندارہ جانداے
 اُتھاں لہہ جانداے
 دتھوں بھلیاں ہونیاں بندیاں نیں، بن چڑھدیاں نیں
 پلا بئی کھڑکارو سوجھوانو
 سوں تے نہیں گئے
 کیویں لالی بنیدی اے واری بات تے بات دی وار
 وکھاؤ تاں سہی
 لالی بالڑی اے
 ساہ لئو، آوندی اے
 شہر سویر
 چمکیلا آرٹ ڈائرز

وڈے بزار دے راہ وچ ای ایہہ مھند لاری دی ہٹی اے جی
 تریہاں چالیہاں ورھیاں دا مھند ہونائے
 گونڈا اندر پیا پکدائے رنگ والا

اندروں کدیں کدیں دُھوں نکلدا اے
مھند: (ہیک) ”فقر بھارڑے گورڑے ہو رپئے گڑوی چوی دے نال
گھر گھسیئے کیوں“

ہک بالڑیاں اُتوں دکانداری
پھٹے مُونہہ ای مھند چمکیلیا اوئے
پھٹے مُونہہ ای بی

اوہو رہیوں نہ ذات کذات وچوں
ہان دی ہوئے تے گل وی اے
آہو، ہان دی ہوئے تے گھان ہو جائے
کینا ککھ وی نہیں

رنگ ہوراں نوں آپ بد رنگ ہو گئے
نالے ہتھ نیلے نالے پیر کالے
پیر نہیں مُونہہ کالا

ویہندا ای رہیں

تماش بین پیو دا

لوکیں ویہندیاں ویہندیاں ہور ہو گئے

پترا اکھ وچ نوٹ سریش ہووے

جیہنوں دیکھیں چھوڑ لئیں

ٹی وی والیاں کیہ فلم والیاں کیہ

ویرا لگ جائے نہ، تاں کُل کُل مگدی آ

لے ہی آئیاں نی

فقر بھارڑے گورڑے ہو رہیئے، فقر بھارڑے گورڑے

بھارڑے گورڑے

واری: گڑیاں ہم ہما کے آئیاں ہے۔ باراں چوداں ورھیاں دا ای ہان

ہوسی۔ پندراں سولاں دا آکھ لئو۔ گڑیاں ودھدیاں دیر تے

لاوندیاں نہیں پک نکدی جاتکڑی مگر، لالی (”جانی کھیڈ جا کے“

جیہنوں آکھدائے ”چمبڑی رہندی اے پوچھ بن کے“)

پک: اج مار پئی او

مھند: فالتو گل دی لوڑ کوئی نہیں۔ لیٹرے دیوتے پھٹو

اینویں دھیاں دھیانیاں بھوندیاں نہیں

پک: سچی مار پئی سو

صوفی بن لگائے

مھند: میں آکھیا نہیں فالتو گل نہ کر

رنگ دسوتے جاؤ، اج کیہ اے بدھ، اک بدھ چھڈ کے اگلے

بدھ آبو

پک: رنگ دن لاری دا کم ہوندائے

مھند: لاری یار ای کھسم ای؟

جیہدا مال اے اپنا رنگ دے

گھروں پچھ کے آؤ ماواں ماسیاں نوں

پک: گھروں جا پدائے جتیاں کھادیاں سو

- ہک: وڈا پیو ساڈا
- ہک: اسیں ہور دھرے جا رنگانیاں، آؤ، تیرا ٹھیکہ تے نہیں
- ہک: (جاندیاں) ٹر لالی۔ شیشہ ویکھیا ای کدیں
- واری: لالی اندروں چڑیاں پئی تگدی اے۔ چیں چیں ہوندی اے پئی
- اچن چیت ہک چڑی نوں بگ وچ لئی باہر آوندی اے
- چڑی چوں رنگ پیا چووندا اے
- لالی سانجھ پو بھیندی سو
- لالی: شگرے ابلیا نہیں اچے
- ہک: (دُوروں) لالی مرہیئے آوی
- ہک: (جاندیاں) ایہدے کول نہ بہیں
- ہک: (ہور دُوروں) ہُن ایہہ رنگسی بالاں دے پوترے ای
- مھند: گھر جا۔ سٹ لیہنوں روز ڈھیندیاں نیں
- لالی: تیری ہٹی وچ آہلناے
- تینوں پتہ ای کوئی نہیں
- ایہہ اوہ ای کہانی والی
- مھند: مینوں ویہل اے ایسے کہانیاں دی
- مار پیسی آ جا سندی نہیں
- لالی: بس میں کہانی سنا کے جانی آں نا
- ہُن کم تے تیرے کول ہے کوئی نہیں
- مھند: تینوں کیہ پتہ اے

اینویں واڈھونہیں کریدیاں

جھٹا پٹ سُناتے جا شاوا

ساڈا کم آے آڈردا، کالجاں دا

میں کیہ جانناں ایہناں نوں، چام چوکاں

لالی: اک سی تے اک سی چڑی

واری: نال نال پئی چڑی پلوسدی اے

لوء ہور ہوئی اے، جیویں جنگل دے وچ سویر ہووے

جنا رُکھ دے رُوپ اک آیا اے،

گڑی چڑی دے رُوپ اک آوندی اے پرتاندی اے

کھیڈ پہل اڈاری دی مچدی اے رُکھ نال رل کے

پوند مھند لاری ہونہہ ہانہہ کردا ایدھے اودھے مریندا اے ہتھ اینویں

کہانی واپردی دیکھ دھیان کردائے

اچنجا تھی بہندائے ساودان سُندائے

چڑیاں اک توں ترے تے ترے توں پنچ تے پنچ توں ست

رل پہل اڈاری منیندیاں وڈیاں ہو گئیاں نیں

لوء لگی اے شہر سویر والی

نہ اوہ رُکھ نہ واء

کندھاں کوٹھے چُبارے نیں ہٹیاں نیں

ہُن گڑیاں چڑیاں گدھا پاوندیاں نیں

پک: ست رنگ چُنی تے اک رنگ جی دا

دسونی وانڈھے جانڈیو کیہڑے گھر جانا
ساریاں: دسونی وانڈھے جانڈیو کیہڑے گھر جانا
واری: ناچ مچدا اے

بنا چوے دے روپ اک آیا اے
سرتے پگ ست رنگی سو
وکھرا آکڑیا لانجھے کللیل کردائے
پک چڑی

ڈاروں تڑٹ کے چوے ول جاوندی اے
دونویں وکھرا ناچ وکھاوندے نیں
ڈار دا ناچ گجھ گھنجا گھنجا مک ویندائے
ڈار والیاں پاسے ہو ویہندیاں نیں
دونویں نیچ کے آہلنا پاوندے نیں
پا وکھاوندے نیں

چڑی آہلنا سانجھ سجاوندی اے
چوڑا ڈارنوں آن تراہوندا اے
کم تے لاوند اے

ڈار ڈور بھوری

چوگ جوڑ کے آہلنے ڈھووندی اے
چڑی چوے نوں ہس کھویندی اے پئی
گم سم گھلی ڈار ویہندی اے پئی

ڈاروں ہور چڑی اک تڑدی اے
 اوہلے ہو کے رنگ وٹاوندی اے
 نیل چڑی بن آوندی اے
 چڑا اوس ول ہو کلیدا اے
 اوہوناچ پچھلا دوئے نچدے آہنے جاوندے نیں
 پہلی چڑی تر بھک کے اٹھدی اے
 چڑا اوہنوں ٹھنگور کے کڈھ دیندائے
 نیل چڑی اوہدی تھاں ملدی اے
 گم سم گھلی ڈار ویہندی اے پئی
 چڑا آن کے ڈار تراہوندا کم تے لاوندا اے
 پہلی آہنے ول ڈردی سرکدی اے

پہلی: بھینے

نیلی: شکل تکی آ اپنی

ایہدی بھین جے میں، نی میں نیل چڑی
 توں عام چڑی، ویکھو شرم ای نہیں

پہلی: بی بی نیل چڑی

اینا ای پچھنا ہا

نیلا سوٹ ایہہ کتھوں رنگایا جے

نیلی: ان پڑھے ایہہ سوٹ نہیں

ساڈا رنگ ای ایہو اے

سو پیڑھیاں توں اسیں نیلیاں ہاں

پہلی: بی بی

عام چڑی نہیں ایہو جیہی ہو سکدی؟

نیلی: سو، کملی،

روا آپنا کون وٹا سکدائے

جیہڑیاں گولیاں جمیاں گولیاں نیں

پہلی: بی بی ایہہ تے پُرانیاں گلاں ہویاں

نیلی: فیس لگدی اونویں سُننی آتے

پہلی: کنی

نیلی: جو کجھ پلے ای کڈھ

پہلی: پلے ہووے ہا کجھ تاں میں..... میں

نیلی: مڑ جان چھڈ

کن پئی کھاندی اے مُفت خوری

پہلی: ساری عمر میں تینڈی غلام رہساں بھانڈے مانجساں کپڑے دھوساں

تیڈے

بی بی اللہ رسول دا واسطہ ہے

نیلی: چھڈ واسطے

گنہ گار کریندی اے خامخاہ پئی

اینویں دسیا نہیں کدیں - دھیان نال سُن

دوہراساں نہوں، وچوں ٹکيا ای تے بس

وکچھ، مھند چمکیلا پکیندائے نہ رنگ
 لگ کے تاڑ رکھیں
 پورا کڑھ ونجے ڈھائی پھیرے گھتیں
 ساہ چھک لویں
 اکھاں میٹ کے آکھیں میں واری
 مینوں وی نویں کرنیل راجہ
 مینوں وی نویں کرنیل راجہ
 مینوں وی نویں کرنیل راجہ
 بس ترے واری آکھ کے گھرم!
 جدوں نیل راجہ نیل چاڑھ ہئے
 تھلا چم نکلیں

نیل چڑی دے موتر نال وت نھاویں
 تینڈے جوگا میں آپنا جوڑ رکھساں
 شیشہ تکسیں تے اساں نوں یاد کرسیں

واری: پہلی اُردی اے چھھی پاونے نوں، نیلی تر بھکدی اے۔ بس بس
 ہٹ چکھانہ۔

واری: جھب سنھلدی اے

نیلی: تینڈا عام چڑی والا وقت تھوڑا اے

سدھی اڈتے پہونچ

اوتنا چر کوئی ہور نہیں کرنی سننی، پٹھاپے جاندا اے

پہونچ بھین مینڈی

واری: پہلی اڈہی اُتے آوندی اے۔ اندر دھاوندی اے

اندروں چیک سُنیدی اے

باہر ڈھیندی اے آن

کھمب جھڑے پئے نیں، پنڈا لوس گئیے

نیلو نیل ہوئی اے رنگ چووندا اے

چوڑا نیلی پئے آبلنے کھلدے نیں

ڈار والیاں ترٹھیاں آوندیاں نیں

گھیرا گھت کے ڈھٹھی نوں چاوندیاں نیں

ہولی ہولی انھیرا

کلی ڈوجی

واری: وت جنگل سویر دی لوء گئی

رُکھ پوندلا، رن پک، نیں دے رُوپ رل کھیڈ بسنت دی نچدے نیں

ڈار آوندی اے

ساریاں دے کھمب جھڑے پئے نیں

رُکھ ڈار نوں کول سد یوندا اے سینت نال اوہناں کنوں حال

پچھدائے

چڑیاں کن سن وچ گل سُنندیاں نیں
 رُکھ دے ناچ دا رنگ ای وٹج ویندائے
 رُوہ وچ نچدائے
 پتر جھڑ ویندے نیں
 اصلوں سُک کے رُکھ کھلو گیا اے
 کول ڈھکدی نیں اوہنوں پُچھدی اے،
 کن سن وچ رُکھ سُناوندا اے
 نیں دے ناچ دا رنگ وی ہو رہو یائے
 رُوہ وچ نچدی دا
 اوہدا ویہن سُکائے
 اچن چیت جیویں شاماں پے گئیاں نیں

کلی تریجی

واری: لوہ شہر دوپہر والی
 کھو جے داہٹ
 بھیر گاہکاں دی
 کھوجہ: حوصلے نال بھاء جی حوصلے نال، ندیاں سُک گئیاں نیں
 کال پے گیا اے، واری بسر سرکار

کاہلا نہ پئو میاں جو وی ہے اوہ تینڈا ای اے
بھاء جی سو دیاں نوں اگ لگ گئی اے
سودا ہووے تے دیواں

ادھ سیر پاء لے جاؤ ایہہ وی نہیں رہنا
بھاء اوہ نہیں بے

پک: کیہ لئو ایں ہُن

کھوجہ: بس سیر چکھے دہ ہور

پک: کٹھے دہ کھوجہ

اپنی تے اپنی دیہاڑی نہیوں

کھوجہ: نہ تے میں دیناں، شامیں ویہہ دیسیں نہ ودھ آ کے

تے بھلکے (تاڑی مار کے ہتھ جھڑیندا اے) موجاں!

سودا ہے ای نہیں بھاء جی تہاڈے سر دی سونہہ بس

میں تے پٹناں پیا

واری: گجھ مڑ ویندے نیں، پیسے کڈھدے نیں گجھ، کھوجہ تولدا اے

جیہڑے مڑے اوہ رل کے جلوس بن کے

ہائے ہائے کردے اگانہہ لنگھ گئے نیں

گولی: شاہی قلعیوں میں آئی آں

سودا ملکہ دا گھنن

کھوجہ: واری سر بی بی بھاویں کوئی ہووے

آپنی گور وچ منیوں حساب دینائے

سچا روندے نیں
 اُتلے مست نیں کون سُنے
 کوئی کیہ کھاوے تے کیہ پاوے
 پک: وٹے ٹھیک نی
 کھوجہ: (تول چھڈ کے) آپ تول پتر
 وٹے سرکار دے نی
 پک: تول تول کھوجہ
 کھوجہ: تہاڈے کولوں ای کھانائے سورا نا میں
 ہکا شہر اے، بھاجیاں نیوندرے
 بوہیاں وچ بوہے کندھاں نال کندھاں
 خون سانجھا مرن جیون سانجھا
 پک: سانجھ پتے دی ہوندی اے کھوجہ
 شہر دی نہیں
 پک: ساڈے موئے تے مٹی نال مٹی ہو گئے
 تہاڈے ای مقبرے نیں
 پلازے پلازے جیڈے
 پک: آہو خون شون وی اینویں ای اے
 پک: آپو وچ ای بھاجیاں نیوندرے جے ساڈا ٹکر ای ہون دیو کدیں پورا
 کھوجہ: ایہہ وی سُننا ای ہا
 ٹھیک اے ہی

پیو پتر دی جدوں سُنجان مُک گئی
(ڈُسنی) چلو (نک پُونجھدا اے)

پک: تول کھوجہ

کھوجہ: جیہڑے ٹُر گئے نیں اوہ ہائے ہائے کر دے

پلہ نہیں سی ٹُر گئے نیں

پلے والے اوٹسیں تے لیندے او پئے

لین دین دی سانجھ نہیں سانجھ؟

پک: ایہہ تے مجبوری اے نری

کھوجہ: چنگا

پک: آہر کر خُدا داناں ای کائی

کھوجہ: او سوہنا جان وی حاضر اے گل اے کائی

واری: کھوجہ گاہکاں نوں تول کے ٹور دیندائے

گولی ول ہوندائے

پیسے دیندی اے اوہ کھوجہ تولدائے

کھوجہ: تینوں گھلیو نیں

مر گئے نیں شاہی غلام سارے

گولی: ہڑتال تے نیں

کھوجہ: اوہ کیوں

گولی: اوہ کیوں، تینوں پتہ ای نہیں، مہنگائی کس کیتی آ،

آہندے نیں ساڈی تنخواہ ودھاؤ

کھوجہ: ایہناں کنجراں کیتی آ ایہہ مہنگائی

ہڑتالاں کریندے نی ماؤ دیاں

کم کوڈی دا نہیں تنخواہ ودھاؤ

(نقل لاہوندائے) ہائے ہائے ہائے ہائے ہائے-

تماش بین

بدماش سکیاں دے

اُتوں قدرت وی ایہناں دے نال ہوئی

دریا سک گئے نیں، فصللاں ہوئیاں کوئی نہیں

اسیں ایہناں دی ماؤ دا سر کریئے

سانوں وچدیاں بھار لگدائے؟ سودا ہووے تے وچکے

کیہ بنیائے تنخواہاں دا، ودھیاں نیں؟

گولی: ایہہ ودھ کیوں تولیائی

کھوجہ: (بھیت نال) بھارا اے چھوڑ آواں

گولی: بھارا تینوں اے مینوں نہیں

جو بندائے اوہ تول

کدیں تے بول جو ہے

کھوجہ: بھاء اوہو اے جو ساریاں واتے ہے

تول سچ ودھ گھٹ ہو ویندائے

تکلیا مہیوں، ہک جان مینڈی

ٹنھے ٹنھے دیاں لوکاں نال پورا آوناں

کیہڑے کیہڑے میں پتن نہیں ترے دسیں
ایس ملک دی خاطر، بھکھے مرن جے اساں نہ ہوئے تاں
گولی: ودھ کیوں تو لیائی

کھوجہ: مت وج گئی اے اج ہور نہ مار، جیویں جانی ایں

جو کجھ تُل گیاے گھن تے جُل

حضرت بیگم صاحب نوں مینڈا سلام آکھیں

بُھل چُک ہووے حضور تے معاف کریاے

سانوں ہوش نہیں آپی سچ پُچھو

واری: ہولی ہولی انھیرا

کلی چوتھی

واری: لوء شاہی محل دی شام والی

ویڑھا ملکہ دا، پچھے رنگ محل

سرو پُھہارے

اوپا گولی کھلوتی اے

واج ماردی ملکہ اندروں آوندی اے

ملکہ: (اندروں) لالو..... لالو..... (باہر) لالو.....!

لالو، کیہ ہو یاے تینوں

لالو: تینوں کچھ نہیں ہو یا؟

ملکہ: لالو ہوش نال بول- توں تے انج نہیں کدیں بولی

لالو: مینوں ہوش اے چنگی

مینڈی تنخواہ ودھا

نہیں تے اج توں میں وی ہڑتال تے آں

ملکہ: ہائے، ایہدی واقعی ہوش نکانے نہیں رہی

نی توں تے بزار ہائیں گئی نہیں؟

تنخواہ، دسو، بیوقوفے

تینڈی کیہڑی تنخواہ اے، نوکر ایں توں؟

ستاں پختاں توں بئی ساڈے کول اوٹسیں، ساڈے آپنے او

ساڈیاں گھراں دے فرد او، ہئیں

لالو: ویلا لد گئے ایہناں کہانیاں دا

بھلی ودی ایں متاں

آپنی محنت دا کھانی آں ہتھیں کر کے

مینوں آپنی محنت دا مل چاہیدائے

ہر شے مہنگی اے، اسماں ای سستے رہنائے؟

ملکہ: ہائے، نہیں دماغ ای چل گئے غالباً شوہدڑی دا

مہنگے سستے نال تینڈا تعلق کیہ اے، ہئیں

کس چیز دی کمی اے تینوں، دسیں

جو میں کھاواں اوہ توں کھاویں

جو میں پاواں اوہ تُوں پاویں
 رہویں تُوں شاہی محل اندر
 ویاہ تُوں آپنی مرضی نال نہیں کریندی
 مینڈی خدمت وچ فرق نہ آونجے ہے نا
 ویسے عمر تینڈی کوئی خاص تے نہیں، مینڈے کولوں
 سال پنج ای وڈی ایس تُوں کہ چھی، نہیں پنج
 میں تے سمجھنی آں ایس ضد نے تینڈے تے اثر کیتائی
 کیہ خیال ای سلکھن سائیس ولوں

کواریاں مارنا ای اوہنوں بھیڑیے، ترس کر کوئی

مینڈا ماملہ اے، تینڈا دخل نہیں کوئی

ہائے، دخل کیوں نہیں لالو

تینڈی ماء نے دُدھ نہیں پوایا مینوں؟

مینڈا تینڈے اُتے ماء پیونالوں وی زیادہ حق اے

تُوں تے جنت مکانی اماں جانی نے مینڈے جہیز وچ دتی ہوئی ایس

لالو: ایسے جال وچ پھاہ کے

لوکاں دی محنت مریندے او نا

میں تے کھو بے دی ہٹی تے گئی آں اج اکھاں گھل گئیاں نیں

تسیں قلعے پویندے او، لوک دے ڈکنے کان

برکیاں کھس کے لوک دے مُونہہ وچوں

ساڈے چم دیاں جتیاں ساڈیاں سراں چ مریندے او

آپنی محنت ہُن لینی او میں پوری، گن کے پچھلی وی
ستاں پڑھیاں دی

واری: اندروں باتشاہ آوندائے، ملکہ نیوندی اے

لالوسدھی کھلوتی اے اُنج دی اُنج

ملکہ: (نیو کے) ظل الہی

باتشاہ: کیوں، طبیعت ناساز اے جانِ من!

ملکہ: نہیں، کچھ نہیں

باتشاہ: کچھ تے ہے

ملکہ: بڑی پیزتی کیتی اے ایس لالو مینڈی، تُوں تُوں کر کے گھنٹہ بولی

اے، آپنی محنت میں لینی او پوری گن کے ستاں پڑھیاں دی-

تُسیں لوکاں دی محنت مریندے او

باتشاہ: درست ای پئی کہندی اے جانِ من

ملکہ: تُسیں مینڈی مزید تذلیل کرن آئے او

باتشاہ: غصے دی گل نہیں جانِ من

محنت منگنا حق انسان دا اے

ساڈا، مینڈا اور تہاڈا بطور حاکم

ایہہ فرض اے کہ حق دیئے پورا پورا

ملکہ: خدایا!

باتشاہ: وقت بدلدا پیا اے جانِ من، اوہ دستور

ساڈے آباؤ اجداد والے

اوہناں نال ای متروک منسوخ تھی گئے
 ساڈے آباؤ اجداد کولوں لوکاں جو وی منگیا اوہناں دتا
 اج ساڈے کولوں لوک جو منگ رہے نیں
 اساں دیسائیں اوہ اساں دیسائیں
 حکومت کیہ اے، خدمت
 جو لوک منکن دیو

اج عوام ساڈے باشعور نیں، ترقی منگدے نیں
 بہتر معیار منگدے نیں، بہتر علاج خوراک رہائش تعلیم،
 کیوں نہ منکن، ایہناں دا حق اے
 دُکھ سہنا ای ایہناں دا حق تے نہیں
 ساڈے وسائل گھٹ نہیں، پیداوار گھٹ اے
 پیداوار ہزار گنا ہو ویسی، پیسہ بناون دی گھل ہووے
 پیسہ لاون والے پیسہ لاون

کاروبار ودھے، محنت والیاں دا حق وی نال ودھے
 ملک خوشحال، اسیں سُرخرو
 خدا کولوں آپنے ضمیر کولوں
 فکر نہ کر لالو

میں درباروں آ رہیاں، تنخواہاں دُگنیاں کرن دا اعلان کر کے
 تینڈے دل دی آواز میں سُن چکیاں
 انقلاب، انقلاب

میں کل صبح دُور رس اصلاحات دا فیصلہ کرن والاں
 اعلان میں صبح کرناے
 دیوان خاص توں باہر کوئی جاہدا نہیں
 ملکہ عالیہ وی نہیں شاید
 پرٹوں سُن لے
 تینڈا حق اے
 کل صبح توں کوئی وی چیز
 ایہہ زمیناں سراواں ایہہ کارخانے کوئی چیز
 شاہی ملکیت نہ رہسی
 اک آزادی تے اک ذاتی ملکیت قدرت دے دو ای اصول نیں
 بس، بلکہ اکو اصول اے، ذاتی ملکیت نہیں تے آزادی وی نہیں
 شاہی خزانہ یتیم خانائے؟
 ہر شے منڈی دیاں اصولاں تے چلسی نہ ہُن
 جیہڑا لاوے اوہ کھاوے
 اجڑ ویہلیاں دے مُفت پٹے پالو
 پیداوار منافع سرمایہ کاری، پیداوار منافع سرمایہ کاری
 ساڈا کم انتظام
 بہترین انتظام
 اج ہور بہتر کل ہور بہتر، ہور توں ہور بہتر
 مینڈا حقِ مِلسی؟ لالو:

باتشاہ: سبھ توں پہلاں

ملکہ عالیہ دے سبھ توں نزدیک تئیں

لہذا سبھ توں پہلاں

میں درخواست کرناں ملکہ عالیہ نوں

کہ تہاڈے معاملے وچ کل صبح تک دا انتظار نہ کرن

ہُن توں آزاد کر دین تہانوں

ملکہ: مرضی ظل الہی دی مینڈی مرضی

باتشاہ: آفرین

اج دی زبان وچ تئیں آکھو، مرضی عوام دی مینڈی مرضی

ملکہ: مرضی عوام دی مینڈی مرضی

باتشاہ: آفرین

آزادی توں بعد حکومت ولوں ملکہ اور قوم ولوں

لال جان دا تہانوں خطاب!

واری: تاوڑی ماردا اے باتشاہ، تمغہ تھال چچ چائی غلام آوندائے

باتشاہ: تُوں ہڑتال تے نہیں اوئے

غلام: عالی جاہ تنخواہاں ودھ گئیاں نہیں

واری: تمغہ چا کے لالو دے گل پاوندائے باتشاہ، ملکہ لالونوں پُجھدی اے

ملکہ: خطاب مبارک لال جان خانم

لالو: مینڈا حق

باتشاہ: پوری گل سُن لو لال جان خانم

ایہہ خطاب احسان نہیں، تہاڈا حق اے
 ایہہ خطاب ناں اے اوس نویں شخصیت دا
 تہاڈے وچ اج جیہدی میں چمک ڈٹھی
 تہاڈیاں اکھیاں وچ رنگ روپ وچ تہاڈے سریر دے وچ
 اج رات تئیں لال جان خانم
 مینوں میزبانی دا شرف بخشو
 ایس سلطنت وچ، ایس محل دی اک اک چیز دے وچ
 تہاڈی محنت دا حصہ اے

تہاڈی محنت اج تہاڈی ملکیت تھی گئی
 مینڈی ذات دے وچ وی تہاڈا حق اے

واری: باتشاہ نیوں کے لالو دا ہتھ پداے

آپنی شال لاه کے

ملکہ لالو دے سر اُتے پاوندی اے

گجھ اچنبھے گجھ سہم اندر ڈور بھوری

لالو باتشاہ نال ٹردی اے، رنگ محل

بُو ہے گھل کے بند ہو جاوندے نیں

ملکہ ہسدی اے ہس نچدی اے

ملکہ: واقعی نواں دور، بالکل نواں دور

زبردست زبردست!

لالو گولی نوں اج ستاں پیردھیاں دی محنت دا حق ملیسی

پورا گن گن کے
 محنت حق حکومت سرمایہ کاری
 پیداوار شراکت سرمایہ کاری
 (سینٹاں نال نکھیڑدی جوڑدی اے)
 دینیں میں تے تئیں لال جان خانم
 مل کے خوابگاہ واسطے نویں پردے
 نویاں چادران ویکھسائیں، مزارہسی، نہیں؟
 واری: ہس نچدی اے۔ اچن چیت غلام نوں گولدی اے
 اوہنوں گھوردی اے۔ تاوڑی مار کے اوہنوں وگاوندی اے
 اوہ ہلدا نہیں

ملکہ: ڈورا ہو سکنا نہیں پر انھاتے نہیں

غلام: ماف کریو حضور مینوں سمجھ نہیں آئی

تئیں واہ واہ والی تاوڑی ماری اے کہ مینوں آکھیائے جُل

ملکہ: نواں آیا نہیں توں

غلام: نہیں حضور

ملکہ: وت یملائیں۔ مچلائیں

واہ واہ والی تاوڑی (مار دسدی اے) سدن والی تاوڑی (مار دسدی

اے) دفع دُور تاوڑی (کول ہو کے دسدی اے کن دے نال)

غلام: جُلاں

ملکہ: تینوں فرق پی دسی آں گوڑ مغز

غلام: ماف کر یو حضور مت حاضر نہیں اج

ملکہ: تنخو اہاں دُگنیاں ہوون دی خوشی نال، ہیں؟

غلام: تنخو اہاں دی خوشی تاں کھو جے نوں اے

ملکہ: تنخو اہاں دُونیاں ہوئیاں بھاء چُونے ہو گئے

ملکہ: تُوں تے گنگا وی نہیں۔ ناں کیہ اے؟

غلام: سُلکھن

ملکہ: تُوں سائیس نہوں آہیں

غلام: آہیا۔ ہُن نہیں پر

ملکہ: ہُن کیہ ہو یائے

غلام: چھانٹی

ملکہ: اوہ کیوں

غلام: گھوڑے پرائیویٹ ہو گئے نیں

ملکہ: تے تُوں اتھے لال جان نوں تمنغہ پوان آیا نیں

غلام: گولی مار چھڈو مینوں گولی مار چھڈو، میں ایہہ ہنیر نہیں وکھ سکدا

ملکہ: ایہہ گل تے بغاوت اے

کل تائیں ایس گل اُتے واقعی گولی دا تُوں حقدار آہیں

ہُن سرکار کول گولی کتھوں

اسلحہ سارا پرائیویٹ ہو گیا اے

اکھاں دھو سُلکھنا نویاں کر۔ نویں دور نوں وکھ

آزاد تُوں ہو چکيا نیں

اندر جا
تمغہ لے کے آ
تینوں مُلک اور قوم ولوں
راجہ سلکھن زماں دا خطاب دیواں - تینڈا حق، ہیں؟
اج دی رات توں مینڈا مہمان ہوئیں
لال جان خانم
اج رات مہمان شہنشاہ دی اے
کل رات
راجہ سلکھن زماں دی مہمان ہووے کون آکھ سکدائے
کون، ہیں؟ کل رات - اج رات
جا تمغہ لے کے آ کیہ پیا سوچنائیں؟
غلام: سوچناں
مرن کیہڑا سکھالا اے
شاہی تکے نال پھاہ لے کے
کہ پرائیویٹ گولی نال، راہ جانڈیاں
واری: ملکہ تاوڑی مریندی اے
سلکھن نکل جُلدا اے، ساہمنے بوہیوں باہر
ملکہ: ہے گوڑ مغز، میں تے واہ واہ دی تاوڑی مرینی آں پئی
واری: اچن چیت انھیرا اکو واری

کلی پنجویں

واری: مھند چمکلیے دی ہٹی اُتے اوہا دیہنہ دی لوء۔

مھند: (اُباسی) بس مک گئی؟

ایہہ ہور اے۔ اوہ اصلی ہور سی

خبار پڑھنی این توں (آہلس بھندائے)

ہُن جاشاوا۔ (گھڑی ویکھدائے) میں ویزالوان جانائے

ڈیر ہو گئی اے۔ (ہٹی بند کردائے)

چار دیہاڑیاں ہُن چھٹی

واری: لالی اندر ول جھاک کے ویکھدی اے، چڑیاں اندر تے نہیں

مھند: اوہ چھڈ وی

اندر ہُن ہور کوئی نہیں

تیرے نالوں اوہ کتے سیانیاں نیں

جاتوں جاشاوا

واری: لالی چڑی پلوسدی ٹر ویندی اے۔

انت آد

اک دن ویہر گئے

جیہناں جری جُگاں دی بھاج

اکھے ہتھ ساڈے دی میل اساں تے راج کرے

اساں جیہڑی پوائی جوڑ ساڈے سر تے ورھے

اوہناں سان کیتے ہتھیار کھلوی ساڈی تے

سانوں ہور نہ کائی ٹھاہر بجن تینڈی تک باجھوں

اٹھ تول کے کریئے وار کہ جیہڑا سر جاوے

ویری کھنڈ رل گئے

کر کر ولس ہزار

مرد بچھیاں دُھکھائیاں اوہناں

ڈھڈ بہائی دہل اکھیں دُھوڑی موہ

کرو مہنگا اتنا گور کوئی سستا سچ نہ لوے

مرد سُنتیاں جگائیاں اوہناں

کنیں بھر دتے

کاڑھ پُرانے شور
ویڑھے وڑ کے چور دُہائیاں دین کھڑے
جیہناں نوں سُرت رہی
ہُن اوہناں گوچرے کاج
جیہناں تے ورت گئی
رل کرے نواں کوئی آہر
جوڑے اپنی واج کہ سج مروار کرے

چیترا 92ء

شرع فتویٰ شلواریاں
تیر گلوں پھل واپنے
سو نہ شہر وڑے
راہ مارے گل کاراں
ننگے پیر ایانے
پھل ادھ واٹ مڑے
بھیلو بھلی سن رنگ
نہیں سن ناں چیتے
گھڑ مس پیا اخباراں
جو سن مدھے گئے
ون ون جاگ سنگدھ
اساں سیاتی نہ
کیہ چیترا چت سبندھ
رمز پچھاتی نہ

چلو پُکھیے پُھلاں دے ناں
کہ چیتڑ کُر چلیائے
نہ ہون جیہناں دے ناں
مڑ کے نہیں آوندے

واہنے: ننگے۔

رلی مولا

چُکھنا کیہنوں این مولا
میلہ اے مل پوٹوں وی
پر حکموں باجھ ملے کوئی کیویں
ایہہ حکم او پر اے مولا؟
آپنا ای تار نہیں؟
سکھنے ہوووتاں تونبا بولدائے
لدی جاؤتاں تکر تولدائے
آہو

سندھوں ٹریا آوناں سیہونوں
نہیں، ایسے لھور داں، ہیرا منڈی جمیاں
گیری اکھ تے لکی داڑھی ویکھ کے بھلیا میں مولا؟
خورے کوئی کشمیری سی کہ ٹرک پٹھان انگریج سی کوئی
سارے ای سن متے
”ست سہاگناں رل مل چکی گلا پایا“

ماں آکھناں ”ویر وے“، آہا، پتر کدیں نہ سد یوئی مینوں

”ویر وے اصل حلال دا سوئی جیہڑا رلیا ہووے

تت ست نال ملیا جیہڑا سبھ دا سا.نچھا

تینوں گل مخلوق دی سوئنا

میں واری

گل آواگون دی گھل تینوں میریوں اندروں“

لیکھا اوکھا اے مولا

اِسیاں ورھیاں داں کہ اِسیاں گھڑیاں دا

اوہ لھور ہو رسی

بھوا ساڈی گول رُپیہ ہٹی چھڈ آونا

مہینہ جیاں نے رجنہ

پاؤلی مڑ آونی

دھیلہ ریڑھ کے یاراں ملے جاو جنا

دھوڑاں رنگ دینیاں

نہ تھکنا اوہ دھیلہ

کنڈنگی کر جاندا سی مہینہ مولا

دھروں جُلاہ گبھار کوئی موچی نانی

کیتی کار چبارے گھسے چڑھنی

شاہاں دے چودھریاں دے
 ہمارے پیٹھ کھلوتے میہنا ہار چائی
 ہُن کیہ میہنائے
 جو وک جائے سولاڑی
 بھکھیاں نوں بھکھ مرن دی چھٹی
 کانواں لٹی
 رجیاں نوں رنج مرن دی
 پر اوہو ای لھور نہیں مولا ایہہ وی، او سے ای ڈھڈ دا ڈھوا؟
 ایہہ پھلاہ دی
 ایہہ لکر دی
 سکھ چین دی
 محنت ہوئی مجبوری صدقہ رکھاں دا
 رتی رلا سہیلی آپنی
 آپنا آپا مولا
 رنگ نوں رنگ نہ رلیا
 لیراں درزی دیاں
 وے درزی بے پیرا
 اک سوٹ وکاؤ ویتر کے

جگ کُترا کر چھڈیا ای
 اک تر و پا ہر دم بھریائے
 اندر بھرتی کوئی نہیں
 ایہو تر و پا نگھ اے مولا چودھیں طبقتیں
 کوئی جگ جگیر وی لکھ دیوے نہ دیواں
 کل سیہون کوئی آگیاے آئی جی
 چچر ہو رہیائے اوہ دو دیہاڑے
 اُشکل چچے آل دوالے
 میں چھیکڑ مولا ہڈی سٹ وگائی
 اٹے کجھ تے لے سائیں انج تے نہیں نہ
 مسخے کیہ دینائیں ہی نتھ کھلائی
 ہا چند لئی پھر نائیں
 سکے پاسکج نوں ساڈے کم دی ناہیوں
 سوڑ پیہ دھر کے ٹر گیاے، نظریں نذر وصولدا چچیاں کولوں
 ووہٹی اوہدی نے پنج ہزار ایہدے وٹ لینے ہوئے
 گاہکاں ٹنگ ویاہونی ہوئی کھل سرکاری شیر دی آئے گئے نوں
 مسخے نازگا بہہ ناگ خزانے ڈیوٹی دین ایمان دی
 توں آواگون نہیں ویہنا

تت ست نہیں لکھیا لینا
ہنے لنگھدی اے نابیری سیل سہیلی
اوس پچھنائے مولا؟
موڈھے ٹھردے ہوئے تاں اُپر دھر ٹرنائے